

Závěrečné stanovisko veřejného ochránce práv

**ve věci nařízení odstranění stavby dvojgaráže
na pozemku p.č. X a st.p.č. Y v k.ú. Z,
stavebních úprav domu (rekreačního objektu), nepovolené stavby (kolny)
a likvidace domovního odpadu manželi D.**

A - Obsah podnětu

Dne 29. 8. 2007 jsem obdržel podnět paní A. B., bytem xxxxxxxx, ke kterému se posléze připojila její dcera A. F., bytem xxxxxxxx (dále také jen „stěžovatelky“).

Z obsahového hlediska lze jejich podání rozčlenit do několika okruhů: zajištění výkonu rozhodnutí ve věci nařízení odstranění stavby dvojgaráže manželů D.ých na pozemku p.č. X a st.p.č. Y v k.ú. Z, stavební úpravy jejich domu (rekreačního objektu) spočívající v úpravě střechy a osazení dvou střešních oken, nepovolené stavby dřevěných kolen manželů D., likvidace domovního odpadu včetně jeho spalování a vzájemné sousedské vztahy.

B - Zpráva o šetření

Po posouzení podnětu z hlediska věcné působnosti jsem v souladu s ustanovením § 14 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o veřejném ochránci práv“), zahájil ve věci šetření. V jeho průběhu jsem dne 5. 3. 2008 pod výše uvedenou spisovou značkou vydal zprávu o šetření, v níž jsem shrnul skutkový stav a provedl právní zhodnocení věci. V souladu s ustanovením § 18 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv jsem zprávu o šetření zaslal Mgr. Jiřímu Kamínkovi, tajemníkovi Městského úřadu Úvaly (dále jen „městský úřad“), s tím, aby se k jejímu obsahu v zákonné 30denní lhůtě vyjádřil. Zprávu o šetření jsem zaslal také Mgr. et. Bc. Janu Uhlířovi, místostarostovi obce Horoušany, s možností se k jejímu obsahu vyjádřit s tím, že pokud tak neučiní, budu pokládat věc ze strany Obecního úřadu Horoušany za uzavřenou. Ve stanovené 30denní lhůtě jsem jeho vyjádření neobdržel.

Porušení principů dobré správy jsem shledal v jednání Stavebního úřadu Městského úřadu Úvaly (dále jen „stavební úřad“) při zajištění výkonu jím vydaného rozhodnutí čj. K/362/04/SU/Med, ze dne 31. 5. 2005, kterým bylo nařízeno manželům G. a E. D. odstranit stavbu označenou jako „prefabrikovaná dvojgaráž“ na pozemcích

p.č. X a st.p.č. Y v k.ú. Z (dále jen „dvojgaráž“), a to v termínu do 2 let ode dne právní moci rozhodnutí. Demoliční rozhodnutí (dle doložky na něm vyznačené) nabylo právní moci dne 26. 9. 2005.

V ostatních bodech jsem shledal podnět paní B. a její dcery nedůvodný.

V podrobnostech odkazují na text zprávy o šetření.

C - Vyjádření městského úřadu ke zprávě o šetření

Dne 24. 7. 2008 jsem obdržel vyjádření čj. K/4562/2008, ze dne 18. 8. 2008, tajemníka městského úřadu ke zprávě o šetření. V něm Mgr. Jiří Kamínek v zásadě přijal můj závěr prezentovaný v části D zprávy o šetření, pokud se jedná o to, že podstata případu (s výjimkou otázky výkonu rozhodnutí stavebního úřadu ve věci dvojgaráže), se kterým se na mě stěžovatelky obrátily, tkví v neschopnosti vzájemné komunikace s manželi D.

Pokud se jedná o otázku výkonu rozhodnutí stavebního úřadu čj. K/7362/04/SU/Med, ze dne 31. 8. 2005, pak tajemník městského úřadu nepřijal mou právní argumentaci v tom smyslu, že bylo povinností stavebního úřadu, jenž vydal citované vykonatelné rozhodnutí zajistit jeho řádné a včasné splnění. Mgr. Jiří Kamínek ve svém vyjádření, s odkazem na názor JUDr. Radka Ondruše publikovaný v knize Správní řád, nový s důvodovou zprávou a poznámkami, uvedl, že správní úřad (míněno stavební úřad) nemohl k exekuci přistoupit, neboť rozhodnutí o odstranění stavby dvojgaráže nebylo vydáno ve veřejném zájmu. V daném případě bylo a je zahájení exekuce k odstranění stavby dvojgaráže odvislé od iniciativy stěžovatelky, nikoliv městského, resp. stavebního, úřadu. Proto považuje můj názor uvedený v části C a D zprávy o šetření za chybný.

Tajemník městského úřadu uvedl, že i přes názorovou odlišnost na otázku výkonu citovaného demoličního rozhodnutí stavebního úřadu městský (stavební) úřad nehodlá polemizovat s mým názorem a učiní úkony k provedení exekuce. Sdělil mi, že stavební úřad již exekuční výzvou vydanou dle ustanovení § 109 správního řádu (zákon č. 500/2004 Sb.) vyzval v náhradní lhůtě manžele D. k odstranění předmětné dvojgaráže. Souběžně v této věci městský, resp. stavební, úřad jedná s exekutorem JUDr. Milanem Suchánkem, Exekutorský úřad Praha 9, s cílem dořešit tuto exekuci.

Ve věci stěžovatelkou namítaných údajně nepovolených staveb (2 až 3 dřevěných kolen) na pozemcích p.č. X a st.p.č. Y v k.ú. Z stavební úřad nařídil a provedl na místě samém dne 26. 6. 2008 stavební dozor a věc dále řeší se stavebníky v režimu stavebního zákona (zákon č. 183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů).

D - Právní hodnocení

Pokud se týká výkonu rozhodnutí, nemohu ustoupit od svého závěru vyjádřeného ve zprávě o šetření. Shoduji se např. s JUDr. Josefem Vedralem, autorem komentáře ke správnímu řádu vydaného nakladatelstvím Polygon, dle kterého jsou správní orgány garanty ochrany veřejného zájmu, což znamená, že jsou zásadně zavázány k tomu, aby povinnosti vyplývající z exekučních titulů odpovídajícím způsobem vymáhaly. Není proto věcí jejich libovůle, zda budou či nebudou zahájení exekuce iniciovat. Naproti tomu poněkud jiná je situace, pokud z exekučního titulu vyplývá pro oprávněnou osobu, zejména jde-li o osobu soukromého práva, vůči povinnému nějaké právo. V těchto případech záleží do značné míry na této osobě, zda a kdy bude výkon rozhodnutí iniciovat.¹ Uvedené vyplývá z ustanovení § 2 odst. 4 ve vazbě na ustanovení § 105 odst. 1 správního řádu (zákon č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů).

Současná právní úprava stavebního zákona (zákon č. 183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů) v ustanovení § 152 odst. 1 stavebníkovi ukládá dbát na řádnou přípravu a provádění stavby s tím, že tuto povinnost má stavebník i u staveb a jejich změn, jež nevyžadují stavební povolení ani ohlášení. I předchozí právní úprava stavebního zákona (zákon č. 50/1976 Sb., ve znění pozdějších předpisů) ukládala stavebníkovi povinnost realizovat stavbu na základě stavebního povolení nebo na základě ohlášení stavebnímu úřadu. Tato ustanovení lze považovat za vyjádření veřejného zájmu na tom, aby stavby či jiná opatření v území byly prováděny v souladu s právem, a byla tak eliminována nepovolená (živelná) výstavba.

V konkrétním případě stavební úřad svým rozhodnutím čj. K/7362/04/SU/Med, ze dne 31. 8. 2005, nařídil manželům D.ým odstranit stavbu označenou jako „prefabrikovaná dvojgaráž“ na pozemcích p.č. X a st.p.č. Y v k.ú. Z (dále jen „dvojgaráž“) z toho důvodu, že stavebníci tuto stavbu provedli bez řádného stavebního povolení a navíc v řízení o odstranění stavby neprokázali, že dvojgaráž lze za podmínek tehdy platného stavebního zákona [ustanovení § 88 odst. 1 písm. b) zákona č. 50/1976 Sb., ve znění pozdějších předpisů] dodatečně povolit. Rozhodnutí stavebního úřadu tak bylo vydáno ve veřejném zájmu, neboť základní povinností stavebních úřadů je dbát na dodržování stavební kázně ve svém územním obvodu.

K argumentaci úřadu, dle které je výkon rozhodnutí závislý na iniciativě stěžovatele, uvádím, že citované demoliční rozhodnutí nemá přímou vazbu na subjektivní práva, právem chráněné zájmy či povinnosti stěžovatelky a její dcery. Jinými slovy paní B. ani paní F. nejsou osobami oprávněnými z exekučního titulu (vykonatelného rozhodnutí stavebního úřadu čj. K/7362/04/Su/Med, ze dne 31. 8. 2005). Rozhodnutí bylo vydáno ve veřejném zájmu spočívajícím v zájmu společnosti na řádné přípravě a provádění staveb, resp. v zájmu na dodržování stavební kázně. Vynucení splnění tohoto vykonatelného individuálního správního aktu není tak odvislé od iniciativy stěžovatelky a její dcery, nýbrž od iniciativy správního orgánu, jenž je vydal.

Se zřetelem k výše uvedenému tak setrvávám na své právní argumentaci uvedené ve zprávě o průběhu šetření. Jsem také přesvědčen, že můj názor, který je ve shodě s výše citovaným názorem JUDr. Josefa Vedrala, nekoliduje

---

¹ J. Vedral, Správní řád komentář, Polygon, 2006, str. 631.

ani s uvedeným názorem JUDr. Radka Ondruše, uvedeným v publikaci Správní řád, nový s důvodovou zprávou a poznámkami.

E - Závěr s návrhem opatření

Dle ustanovení § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv pokud úřad na výzvu ochránce sdělí, že provedl nebo provádí opatření k nápravě a ochránce tato opatření shledá dostatečnými, vyrozumí o tom stěžovatele i úřad. V opačném případě ochránce sdělí své písemné stanovisko úřadu a stěžovateli, přičemž součástí tohoto stanoviska je návrh opatření k nápravě.

Z důvodů výše uvedených navrhuji dle ustanovení § 19 písm. b) zákona o veřejném ochránci práv následující opatření k nápravě.

Městskému úřadu navrhuji:

1. přijmout v aplikační praxi jako obecně závaznou právní argumentaci v tom smyslu, že je povinností stavebního úřadu zajistit exekuci jím vydaného vykonatelného rozhodnutí o odstranění stavby či její části;
2. informovat mě o vývoji ve věci exekuce vedené na základě vykonatelného rozhodnutí stavebního úřadu čj. K/7362/04/SU/Med, ze dne 31. 8. 2008.

Závěrečné stanovisko s návrhem opatření v souladu s ustanovením § 20 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv zasílám Mgr. Jiřímu Kamínkovi, tajemníkovi Městského úřadu Úvaly, aby se k mnou navrženému opatření k nápravě vyjádřil. Závěrečné stanovisko zasílám na vědomí paní A. B.

JUDr. Otakar M o t e j l
veřejný ochránce práv